

Inleiding

In de 18^e eeuw wilden de bewoners van Amerika zich vrij maken van Engeland. Tot dan toe waren ze een Engelse kolonie geweest. Deze Amerikaanse onafhankelijkheidsoorlog werd geleid door Generaal George Washington, die nog steeds op de dollarbiljetten staat, en waarnaar de stad Washington genoemd is. Nu was er een oude baptistenpredikant in Ephrata, een plaats in Pennsylvania. Die predikant heette Peter Miller en hij was bevriend met George Washington. In dat stadje Ephrata woonde ook een zekere Michael Wittman, een slecht mens, die een spoor van ellende achter zich liet en die overal waar hij maar kon ds. Peter Miller tegenwerkte.

Op een dag werd Michael Wittman gearresteerd, op verdenking van hoogverraad. Hij werd inderdaad veroordeeld en zou de doodstraf krijgen. Toen ds. Peter Miller dat hoorde, ging hij meteen op weg naar Philadelphia, waar Wittman gevangen zat, meer dan 100 kilometer, lopend, want hij had geen paard en wagen. Hij zocht zijn vriend George Washington op, en hij pleitte voor het leven van Michael Wittman. 'Geef hem toch genade!' zei hij tegen George Washington. 'Alsjeblieft, ik smeeek het je!'

'Nee, Peter', zei George Washington, 'ik kan je het leven van je vriend niet geven!'

'Mijn vriend???' zei de oude dominee. 'Michael Wittman? Hij is de grootste vijand die ik heb!'

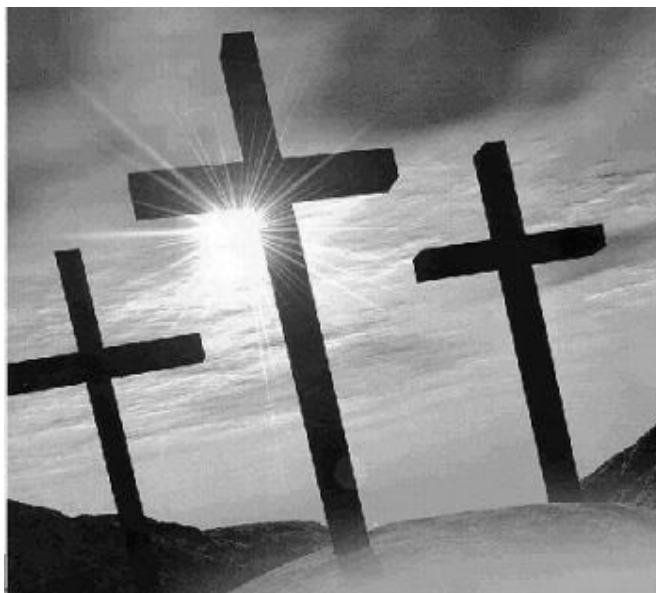
'Wat zeg je?' zei Washington. 'Jij hebt meer dan honderd kilometer gelopen om het leven te redden van je VIJAND? Dat werpt een ander licht op de zaak. Ik zal hem gratie verlenen.' En inderdaad, Michael Wittman werd vrijgelaten. Zo sleepte Peter Miller Michael Wittman weg van het randje van de dood, en hij nam hem mee terug naar Ephrata, maar nu niet meer als vijand, maar als vriend.

Wittman kreeg genade, en daarover gaan we nu ook lezen: iemand die het absoluut niet verdiend heeft, maar die toch genade krijgt.

1. Is dat, is dat mijn Koning, die gehavende Mens?!

Een grotere tegenstelling is bijna niet mogelijk: áán het kruis dat gehavende lichaam, een lichaam waar aan alle kanten bloed uit druipt, en dat vol zit met wonden en bloedkorsten, een Man met een doornenkroon om Zijn hoofd, met spijkers vastgeslagen op het hout, en dan bóvenaán dat kruis het opschrift: 'Dit is de Koning der Joden'. Pilatus heeft dat bord laten ophangen, in drie talen: in het Grieks, de wereldtaal, in het Latijn, de taal van de Romeinse bezetters, en in het Hebreeuws, zodat elke Jood het kon lezen. Een cynisch opschrift: 'Kijk maar eens goed! Zo gaat het met mensen die zichzelf tot koning maken in gebieden waar wij, Romeinen, de macht in handen hebben.'

Wat een contrast! Een verminkt lichaam, en een verheven opschrift. Dit kan toch niet de dood van een koning zijn?! Vorige week werd de koning van Tonga begraven. Tonga is een eilandengroep in de Grote Oceaan. Die begrafenis ging gepaard met met heel veel ceremonieel en pracht en praal. Misschien heeft u het wel gezien op de televisie. En dan hier, aan het kruis: zo'n bloedend, lijdend lichaam. 'De Koning der Joden'. Inderdaad: het is een spottend opschrift. Maar hoezeer Pilatus dat bord ook bedoeld heeft als een cynische grap, rondom Jezus zijn er mensen die dat opschrift serieus nemen. En één van hen is de misdadiger naast Jezus. Eén van de twee. Wat voor misdadigers waren het eigenlijk, die naast Jezus werden gekruisigd? 'Moordenaars', lezen we in de Statenvertaling bij Mattheüs en Markus. Maar het Griekse woord betekent eigenlijk niet: moordenaar. Wij zouden zeggen: het zijn criminelen, die bereid zijn alles te doen voor geld. Het zijn geen politieke activisten, die willen sterven voor hun idealen. Nee, het zijn

gewoon mensen zoals wij daarover lezen in de krant, mensen uit het criminele circuit, voor wie een mensenleven meer of minder niet telt. Dat slag. 'Hij werd onder de overtreders geteld,' schrijft Jesaja, 'Hij werd met de criminelen in één hoek gezet. En is het dan een wonder dat één van hen meespot met de massa? 'Ben Jij niet de Christus? Nou, kom op dan, laat het zien: red Jezelf en ons erbij!' Zoals deze crimineel heeft geleefd, zo hangt hij hier te sterven: Hij spot met het leven van een ander.

2. Het geloof kijkt met andere ogen en ziet: de Gekruisigde is Koning!

Maar dan klinkt opeens die andere stem, van die andere crimineel. Wat is er gebeurd? Wat is er door hem heengegaan, terwijl hij daar hangt, en de pijnscheuten door zijn lichaam trekken?

'Vreest gij God niet? Heb je zelf nu nog geen ontzag voor de Heilige, terwijl je hangt te sterven? Wij hebben onze straf verdiend, maar Deze heeft niets gedaan waaraan Hij schuldig is.' En dan is er die vraag aan de stervende naast hem: 'Jezus, denk aan mij, als U in Uw Koninkrijk komt.' Opeens is dit een heel ander geluid, temidden van alle leuzen, en kreten en alle spottende woorden die Jezus moet verdragen. 'Jezus, denk aan mij, als U in Uw Koninkrijk komt.'

Het is een crimineel die dat opschrift serieus neemt. Hier hangt geen misdadiger, hier hangt geen eigenwijze leraar die zijn hand heeft overspeeld, hier hangt geen halve gek die zichzelf tot Gods Zoon heeft uitgeroepen, en hier hangt ook geen zielig slachtoffer van een gerechtelijke dwaling. Dat allemaal niet! Nee, hier hangt: een Koning, die op het punt staat Zijn heerlijk Koninkrijk binnen te gaan! Hier hangt

de Vorst van het Leven, die op het punt staat de dood van zijn troon weg te stoten. Deze crimineel beseft het, zomaar opeens, in een flits: 'Hier hangt de Redder, en van Hem hangt mijn eeuwig lot af.'

Daar, op de kruisheuvel Golgotha, breekt het geloof door in het hart van een verschrikkelijk mens. Door het geloof ziet hij méér dan een gehavend lichaam, door het geloof ziet hij de Redder van de wereld.

Gemeente, het geloof kijkt met andere ogen. Je kunt je als mens heel gemakkelijk laten imponeren door pracht en praal, wat kijk je snel op tegen iemand die rijk is en een imponerende villa heeft, of die een bliksemcarrière gemaakt heeft. Wat laat je je snel meeslepen door het succes van verkiezingsoverwinningen, militaire successen, eredoctoraten, onderscheidingen, oscars en gouden kalveren.

Deze Koning aan het kruis heeft niets om het lijf, Hij is een vervloekte, een gehangene, iemand voor wie iedereen de neus ophaalt. Maar gezien door de ogen van het geloof is Hij de Koning van de kosmos, de Koning die kwam om ons te redden, de Koning die nu op weg is naar Zijn Koninkrijk. Als je hier binnenkomt, en je ziet ons straks aan de maaltijd, waar we in diepe eerbied een stukje brood eten en een slokje wijn drinken, dan zou je kunnen lachen om zo'n eenvoudig ritueel. Maar het geloof kijkt met andere ogen, en weet dat Jezus Zelf aanwezig is, en dat Hij u en mij brood en wijn aanreikt, als tekenen van Zijn lichaam en bloed. Geloof kijkt met andere ogen. De crimineel naast Jezus ziet niet alleen een bebloed lichaam, nee, Hij kijkt in de ogen van Zijn Redder! En dan valt alle angst weg, en alle bangheid voor mensen. Vanuit zijn geloof komt hij tot een getuigenis, een openbare geloofsbelijdenis: 'Hij heeft niets onbehoorlijks gedaan! Integendeel, Hij zal als Koning Zijn Rijk binnengaan, en Jezus: denk dan aan mij!' Bij zijn openbare geloofsbelijdenis doet deze misdadiger ook in het openbaar belijdenis van zijn zonden: 'Ik heb deze straf verdiend.'

3. Geloof leidt tot schuldbelijdenis en een gebed om genade

Heeft u weleens wat geleerd van een crimineel? Van een zware jongen? Vanavond gaat hij ons voor, hij laat ons zien hoe wij naar het Avondmaal mogen gaan. Als wij opstaan, en naar de tafel lopen, dan zeggen we daarmee: 'Ik heb Jezus nodig, heel mijn leven. Hij is mijn Redder, mijn Koning. Om mijn overtredingen werd Hij doorboord, om mijn ongerechtigheden werd Hij verbrijzeld, de straf die mij de vrede aanbrengt was op Hem, en door Zijn striemen mag ik genezing ontvangen.'

Opstaan en naar de tafel lopen, dat is een openbare schuldbelijdenis. Maar het is ook een openbare geloofsbelijdenis: 'Here Jezus, ik vertrouw me toe, helemaal, aan Uw genade.'

Nee, deelnemen aan het Avondmaal betekent niet: 'Kijk mij eens...' Nee, het maakt je nederig. 'Wie ben ik, dat Jezus aan mij denkt?' En er groeit een verlangen in je, om het anders te doen, om radicaler en overtuigender Jezus na te volgen. Om heel te maken wat gebroken is. Om zegen dóór te geven.

Misschien bent u ook weleens, diep in uw hart, een beetje jaloers geweest op die misdadiger. Hij had er lekker zijn leven lang op losgeleefd, en op de valreep kreeg hij toch nog genade. Dan kun je denken: 'Nou, dat lijkt me wel wat: je hele leven zelf weten wat je doet, en op het laatst komt

alles nog goed. Het plezier van de aarde en het plezier van de hemel, allebei.'

Maar hoe dichterbij Jezus komt, hoe meer je ontdekt wat je voor die tijd gemist hebt. Hoe meer je Hem leert kennen als Verlosser, hoe meer je van al dat andere zogenaamde plezier gaat ontdekken dat het surrogaat is. Als je Jezus ziet, de Koning die lijdt, zou je er dan naar verlangen om een leven zonder Hem te leiden, om je eigen lusten te botvieren en daarna nog snel even bij Hem uit te komen? Wat moet er door die crimineel heen gegaan zijn? Dat is vast niet een gevoel van: 'Zo, dat heb ik toch even mooi voor elkaar, op de valreep', maar het moet een gevoel zijn geweest van intens berouw, van diep schuldbesef, en tegelijk van ongelooflijke verwondering, over de genade die Jezus geeft.

4. Jezus heropent de weg naar het verloren paradijs, zelfs voor misdadigers!

Want het is genade, die Jezus geeft. Wonderlijk is Zijn antwoord: 'Heden, vandaag nog, zul je met Mij in het Paradijs zijn.' Jezus is geen zielig slachtoffer, nee, Hij is Koning, op weg naar het paradijs. Merkt u het op, dat woord: 'Paradijs'? Dat woord komt in de Bijbel niet veel voor, maar hier wel, en dat is niet toevallig! Het paradijs, daarover lezen we in het begin van de Bijbel. In dat paradijs leven Adam en Eva, en daar, in dat paradijs, zijn mensen voor het eerst God ongehoorzaam. Adam en Eva, ze moeten het paradijs verlaten. Het is voortaan: verboden gebied! Maar hier, aan het kruis, zegt Jezus: 'Heden, vandaag, gaat het paradijs weer open! En jij mag met me mee!'

De tekenen van brood en wijn, dat zijn de tekenen van het paradijs dat weer open is. Zelfs voor criminelen die tot inkeer komen. Jezus redt, al stervende is Hij nog mensen aan het redden, en al reddend sterft Hij. Door Zijn dood gaat de deur naar het eeuwige leven open. De deur naar het paradijs.

En je ziet als het ware Jezus binnenkomen, in dat heerlijke, goddelijke paleis. En de engelen machten, ze jubelen om Hem binnen te halen. Het is één groot feestgedruis ter ere van de Verlosser. Maar dan opeens... dan staat daar niet alleen Jezus, maar er staat nog iemand naast Hem. De engelen, ze worden stil, ze kijken verschrikt, want deze man, die daar naast Jezus staat, die kennen ze maar al te goed! Wat is er vaak gebeden om hulp, om uitkomst, als deze man mensen aanviel, mensen overrompelde met geweld. En nu staat hij hier, naast de Koning die binnenkomt.

Het is de Vader die het vraagt: 'Mijn Zoon, welkom thuis! En wie heb Je meegebracht?'

Dan klinkt de stem van Jezus: 'Hij hing naast Mij, Hij deed alles wat U verbiedt, maar Hij kwam tot inkeer en vroeg of Ik aan hem wilde denken. Deze crimineel, Hij is nu Mijn broeder.'

En dan plotseling, barst het orkest weer los! Want in deze mens, deze ex-crimineel, deze broeder wordt 100 % duidelijk, waarvoor Jezus stierf.

Gemeente, de deur van het paradijs is geopend. Jezus gaf Zijn leven, om ons het leven te geven. Ook voor ons ging Hij heen, om een plaats te bereiden, om een woning klaar te maken. Geloof u in Hem, net als die misdadiger? Belijdt u uw zonden, net als hij? Bidt u om genade, zoals hij dat deed? Weet dan, wéét dan, volkomen zeker: ook voor u is er plaats in het hemels paradijs!

Amen.